

Előfizetési árak:

Egész évre 12 frt.
Félévre 6 „
Negyedévre 3 „
Egy hónapra 1 „
Egyes szám 4 kr.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyom-
dája Nagybecskerek. Uri-
utca 276. sz., hová az
előfizetések és a lap szét-
küldésére vonatkozó felsze-
lamlások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda

Nagybecskerek,
Ferencz-József-tér,
Bauer-féle ház
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogad-
tatnak el. Azonkívül az
összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

A budget-vita előtt.

Nagybecskerek, dec. 12.

Midőn e sorok napvilágot látnak, a ház új ülészakának érdemleges munkája már kezdetét vette a jövő évi költségvetés tárgyalásával.

Azon tapasztalatok után, miket a törvényhozó testület legutóbbi évében kifejtett működése felől a magyar közönség magának szerzett, joggal kételkedhetik most is, az új ülészak munkájának megindulása előtt, hogy a ház zavartalanul megfelelhessen nagy fontosságú feladatainak, a mik rá várnak, mert bizonyos, hogy a meddő viták nyomorúságai áthúzódnak az új ülészakra is, dacára annak, hogy a kormány mögött óriási, kompakt többség áll és hogy a kormány programja az egész nemzet közvéleménye által lelkesülten fölkarolt, a fennálló viszonyok által követelődik sürgetett tételből áll.

Felesleges e sajtósági jelenség okait közelebbről fejtegetnünk. Tényleg a kisebbség két árnyalata rendszeres taktikával, a házszabályok keretén belül rendelkezésére álló minden eszközzel oda tudta toszítani a tárgyalások menetét, hogy azok meddőkké váltak s a magyar parlament akcióképességének hitelét mélyen kompromittálták az ország határán belül és azon túl is egyaránt.

Ezért gondolnak aggódva most is a következőkre. Lesz-e a többség-

nek elég erélye tulsúlyával érvényt szerezni akaratának mindenben, — lesz-e az ellenzékben annyi hazaszeretet, mely nála háttérbe szorítsa a pártérdek obstrukzionális hajlamát s ha nem is támogatja, de legalább nem fogja akadályozni a kormányt különösen most annyira fontos munkásságában.

Már az indemnitás-vita tullepett a szokott medren és mértéken. Pedig a tuloldal is beláthatja, hogy jogosulatlanok és méltánytalanok voltak a dühös támadások, melyekkel Magyarország legnépszerűbb kormányát s annak valóban szabadelvű programját fogadták, s még ma is folyik az ellenzéki lapok hasábjain a disztelen gyűlölködés, melyet a mindkét ellenzéki párt tulzói a függetlenségi elnöke ellen fordítottak, a miért csatkiáltásaik zürhangjába vetőjét bele menyörögte.

Valósággal csupán a miniszterelnök páratlan tapintata és szónoki rátermettségének, valamint Eötvös fellépésének volt köszönhető egyedül, hogy az ellenzéki támadások vihara engesztelékenyebb akkordokban végződött, bár a mérsékelt ellenzék vezére csak a fehér asztalnál nyújtotta jobbát az elvek terére szorítkozandó harcra, valjon azért-e, mert így kevésbé feszélyezőnek tartja a parolát?

Meg fog válni legközelebb, lesz-e tartóssága? Egyelőre oly rendkívüli fordulattal kezdődik az új ülészak,

mely az összes pártok saját belső és egymásközötti viszonyait megrendítette, a roppant jelentőségű reform-tervek s az azok felett alakítólag domináló liberális elvek ereje bont és tömörít emberek és érdekek szerint, sőt az elementáris hatás átosapott a szomszéd államba, hol a beállott párt- és kormányválság tagadhatlan nexusban áll a magyarországi fordulattal. A lap-pangó láz, mely az egész parlament szervezetében érezteti hatását, remélhetőleg alább hangolja a káros szenvedélyeket s mire elsimulnak a legújabb események hullámgyűrűi, úgy lehet jobb napok virradnak a hazára.

Wekerle miniszterelnök Ö Felségénél.

Wekerle magyar miniszterelnök, a mint Bécsből telefonon jelentik, a királynak kihallgatása alkalmával nemcsak a parlamenti helysétről tett jelentést, hanem egyuttal az országban uralkodó hangulatot is ecsetelte. Wekerle a kihallgatás előtt és az után hosszasan értekezett Kálnoky gróf külügy-miniszterrel; értekezésük tárgya kiváltképpen egyházpolitikai kérdések voltak. Ezzel kapcsolatban még azt is jelentik, hogy Vassary hercegprímásnak kardinálisvá várható kinevezése után a király az ünnepies baretum-föltevést Budapestben fogja végbevinni. Wekerle miniszterelnök egyáltalában keresetül akarja vinni, hogy minden, a Szent-István-korona országait illető ténykedés és különösen az államjogi jelentőségű aktusok jövőben ma-

A „TORONTÁL” TÁRCZAJA.

Zaira.

Mese a szerelemtől.

— A „Torontál” eredeti tárczája. —

Gazdag és hatalmas királynő volt Zaira.

Alig tizenhét éves korában foglalta el ősei trónusát és oly bölcsen uralkodott, hogy híre elterjedt az egész világon.

De nemcsak birodalma rengeteg terjedelmével dicsekedhetett, hanem szépségével is, melynek nem volt párja a földgömbön.

De azért e leány mégsem volt boldog. Szerelm után vágyódott ifju szive; igaz, hű, lángoló szenvedélyes szerelem után epedt.

De hol találhatott ilyet fényes udvara körében?

Honnan szeressen bizonyosságot a felől, hogy igazán szerelemből közeledik feléje az az ifju, ki érte, kezéért verseng? Mily tüz próbájának vette alá kérésit.

Zaira egy nap elment édes anyja sirjához, elvégezni a szokásos imádságokat, ott jó szelleme megsugta neki, mit követeljen kérésitől.

Kihirdették, az egész birodalomban és a szomszéd államokban is, hogy bárki ver-

senyezhet Zaira királynő szép kezéért, de életével játszik, a ki a próbát meg nem állja.

A kérék a kabinet irodában tudakolhaták a feltételeket.

Az első évben száz királyfi jelentkezett és az év végével száz királyfi feje díszítette a királynő palotájának homlokzatát.

A második évben már csak ötven kéré jelentkezett, mind az ötven fejét vesse tette.

A harmadik évben még ritkában érkeztek a pályázók, de valahány érkezett halállal lakolt.

Ország-világ rebesgette, milyen kegyetlen, vérszomjas nő Zaira; — a szerencsétlen fejedelmi leány pedig busan járta be királyi palotája termeit.

A kabinet iroda főnöke, egy jovialis öreg ur, rémült arccsal tekintett az előtte álló ifjura:

— Komolyan beszél? — kérdő.

— A lehető legkomolyabban.

— Nem fél a haláltól?

— Nem!

— Mi a foglalkozása?

— Költő — vagyok: nevem Almanzor.

— Hm, Hm; afféle szegény ördög, a ki verseket farag? Es király akart lenni? —

— Azt nem mondtam; én csak a királynő kezéért küsdeni . . .

— Gondolja meg! . . .

— Nem gondolok meg semmit! Kérem a feltételeket!

— Hallgasson hát ide: Három napon át, három bisalmas kihallgatáson fogadja önt a királynő.

— No, ez nem súlyos feltétel.

— Három izben együtt lesz vele, egészen egyedül . . .

— Ezt is megállom . . .

— Ne tréfáljon a halállal! Ugy vigyázzon, hogy ha csak egy ujjával is hozzányúl Zairához, vagy ha éppen megeszkölni akarná — még ha ő kéré is, — akkor halál fia; ha azonban a próbát megállja, mellé ülhet, a királyi trónra, mint népeinek uralkodója.

— Köszönöm a felvilágosítást.

— Ujra figyelmeztetem, jól gondolja meg, hogy igazán szereti-e a királynőt, mert csak az igaz szerelem segíti át e próbán . . .

— Oh, szeretem, szeretem kimondhatatlanul! . . .

Első nap ezüstös ruhában fogadta Zaira a szegény poétát.

Olyan volt a fejedelmi leány, mint a menny, mikor tisztá, felhőtlen és a hold meg csillagok milliói ragyogtatják rajta szelid fényüket.

Meglepetve tekintett a deli természetű ifjura, bámulva nézte halavány orcáját, éj fekete szemét, mely oly különös tübben égett.

gában Magyarországon, még pedig a magyar udvari méltóságok hozzájárulásával folyjanak le.

A „M. H.”-nak jelentik továbbá e hó 11-éről:

Wekerle miniszterelnök tegnap délelőtt több órán át tanácskozott Steinbach dr. osztrák pénzügyminiszterrel, a aztán meglátogatta Szegény Marich László berlini nagykövetet. Délután 1 órakor ő Felsege a király fogadta a miniszterelnököt ötnegyed óráig tartott kihallgatáson. A délután folyamán még Kálnoky gróf közös külügyminiszterrel értekezett Wekerle miniszterelnök, este pedig folytatta tanácskozásait Steinbach dr. pénzügyminiszterrel.

A két pénzügyminiszter közt létrejött megállapodás értelmében folyó hó 15-én ugy Magyarországon, mint Ausztriában a koronaértékre vonatkozó igen fontos miniszteri rendeletek fognak közzététetni, melyek azonnal hivatalosan közzétetnek majd az osztrák magyar bank igazgatóságával, a tőzsdei kamarákkal és a kereskedelmi kamarákkal.

A legfontosabb rendelet a magánosok részére való aranypénzveretés módosításait tárgyalja. Egy másik rendelettel az összes állami közpénztáraknak meghagyják, hogy 1893. január 1-től a magyar és osztrák 20 koronásokat 10 frt értékben elfogadják.

Elhatározta továbbá a két pénzügyminiszter, hogy a jövő év folyamán veretendő 50 millió ezüst koronát 40 millió 1 frtos államjegy és a 12 millió frtot kitevő nikelformákat, melyek a jövő évben kerülnek forgalomba a 20 krosok bevonására használják fel, úgy hogy a 10 krajczárosok az 1894. év elejéig még forgalomban maradnak.

Wekerle miniszterelnök, a ki későn este még Kálnoky gróf közös külügyminiszter látogatását fogadta, holnap reggel utasik vissza Budapestre.

A képviselőház bizottságai. A képviselőház bizottságai tegnap délelőtt folyamán megalakultak, megválasztván elnökeiket és jegyzőiket. Elnökök: Igazságügyi bizottság: Bokross Elek, közigazgatási: Perczel Dezső, közgazdasági: Andrássy Tivadar gróf, közoktatási: Schwartz Gyula, a véderő bizottság: Tisza László, a zárszámadási: Rakovszky István, vizügyi: Károly István gr., a mentelmi: Chorin Ferencz, a közlekedési: Nikolics Fedor báró.

Leültek egymás mellé, Almanzor megcsóválta.

Olyan volt a hangja, mint az érces harang sugása és Zaira elmerengve hallgatta, míg csak azon nem vette észre magát, hogy az ifju átkarolta . . .

A királynő felsikoltott és felugrott helyéről,

A poeta is felkelt

Buskomoran szót

— Várom ítéletet . . .

Zaira fuldokolva suttogá:

— Es egyet elnézem . . . Jőjj holnap ismét.

*

Másnap olyan volt Zaira mint a tündöklő nap. . . Milliókat értek az ékszeresek, melyek szemvakító fényességű öltözetét dissztették.

Ismét leültek a pamagra és a poeta ismét beszélt; édesen folyt ajkairól a szó. És Zaira most is hallgatta és mohón leste a szót a beszédes ajkairól, míg ezek egyszerre odatapadtak az ő ajkaihoz. . . A királyi leány egy forró, kimendhatatlanul édes csók lángját éreste.

Sikoltva ugrott fel helyéről.

A poeta is felkelt és eszenvedélyesen kiáltotta:

— Itélj felettem! . . .

Zaira leütötte szemét.

— Elnézem, rebegő . . . Jőjj holnap ismét.

*

Harmadnap Zaira fehér köntösben fogadta kérőjét. . . A megtestesült báj volt. Két hosszú hajfonatban függött alá gyö-

A horvát költségvetés. A horvát országgyűlésen beterjesztették az 1893. évi költségelirányzatot a Horvát-Szlavon Dal-mát királyságok autonóm beligazgatására vonatkozólag. Az elirányzat és a fedezet 7.537,139 forint, mely a következő főbb összegekre osztatik fel: Országgyűlésre 75,000 frt, a bálnak 35,800 frt, (a bálna fizetése 12,000 frt, hivatal pótlék 8000 frt, rendelkezési alap 15,000 frt), belügyi igazgatásra: 3,768.856 frt, vallás-és közoktatásügyre: 1,451.432 frt; igazságügyre: 2,206.051 frt.

A szerb kongresszus letárgyalta a szerb klerus javadalmasításáról szóló javaslatot. A záradékljárók és barátok illetekeit jelentékenyen felemelték. A püspök javadalmasítását évenként 12.000 frtban állapították meg. A patriárkhat meghagyták dotációnális uradalmainak birtokában asszal a kötelezettséggel, hogy évenként 24.000 frttal járul hozzá a theologiai szeminárium fenntartásához. Az iskolai szervezetről szóló javaslatot harmadik olvasásban elfogadták. Ma a költségvetést tárgyalják s a kongresszust bezárják.

Felmentett főispán. A hivatalos lap közli gróf Mailáth György Esztergomvármegye főispánját, ezen állásától, busgó szolgálatai elismerése mellett, saját kérelmére történt felmentését.

A balászfalvi érsekség. A mióta nyilvánosságra került a hír s illetekes helyről nem csafolták meg, hogy a Vancsa János elhunytával megüresedett gyulafejevárvárfogaras román görög katolikus érsekséget, melynek székhelye Balászfalván van, most is választás útján történt kijelölés alapján töltik be, a tulzó oláhok — írja a „Bp. H.” — táborában megindultak a mozgalmak, hogy maguknak megfelelő jelöltet találjanak. Oláh világi és egyházi férfiak tartottak sün-jün értekezleteket, hogy az összeülő sinaton az ő emberük a három jelölt közt az első helyre jusszon. Természetesen a tulzó elemek kismemelték azokat is, a kiknek szinati tagokul való megválasztását szükségesnek tartják s a kik mellett működni fognak. A tanácskozások eredménye, hogy a tulzó oláhok tábora Moldován M. János kanonok, a balászfalvi román görög-katolikus káptalan tagja mellett foglalt állást, a

nyörű, szöke haja s pongyolája csipkén mint a nap ragyogott rózsás bőre.

Nem volt királynő; csak leány . . . leány volt.

Almanzor egész testében remegett, mikor melléje ült. . . Nem tudott folyékonyan beszélni. . . Akadosott szava, a mint reá nézett a páratlan szép leányra; s a mint látta telt alakját, hullámozó koblet. . .

A királynő is csak akadosva ejtett egy-két szót és egyszerre az ifju vad kiáltással ölelte magához, elborítá arcát és örült szerelmében vakká és siketté válvá, nem látta a saegény királynő hiába való vergődését, nem hallotta többé tiltakozó szavát, fenyegetéseit . . .

Királynő — szót a költő, és arca ragyogott a boldogságtól. — Most örömet meghalok; az enyém voltál, nincs számomra többé üdv a földön . . .

Zaira átkarolta az ifju nyakát és suttogá:

— Szeretsz, te vagy, a ki igazán szeretsz!

. . . Oh, hogy hihettem volna, azoknak szerelmében, a kik mellettem tudtak ülni, a nélkül, hogy csókomra vágyakozsanak . . . Ah és ha akadt, ki felém mert nyulni, azonnal eb módjára kegyelemért esdeklent . . . Ej, verpadra való kalandorok voltak . . . Csak te szeretsz, csak te álltad meg egyedül, a valódi szerelem próbáját, mert többre becsülted csókomat, életednél!

F.....n. A...f.

ki ez idő szerint mint érseki helyettes is működik. A tulzó köalonye már erősen veri a dobót mellette s ajánlgatja őt nagyban érseknek. Moldován a politizáló oláh kanonokok közül való s a memorándumos oláh politika buzgó híve.

HIREK.

— József főherczeg cigányja. Egy székesfehérvári aranyművesnél — írja levelezőnk — a minap megjelent egy cigány és nagy büszkén vásárolni akart. Persze azt kérdezték tőle, hogy hol a pénz, mire a cigány kivágott egy darab papírosra, a mely fölér egy pár bankóval. A papírosra tudniillik ez volt írva: „Az alcuthi uradalomban telepített Lakatos Mihály bevásárolhat 60 frt ára ezüstgombot. A számla hozsám küldendő. József főherczeg.” — Természetesen rendelkezésére állottak ezután a cigánynak a világ összes ezüstgombjai.

— Regatta bál. A tiszai regatta szövetség bálja, mint már említettük is, az idén itt, Nagybecskerekén fog lezajlani, a jövő hó 10-én. A bál rendkívül fényesnek ígérkezik, s a mi fő, népes is lesz, a mennyiben ugy Szegedről és Temesvárról, mint Aradról ígértek vendégek, a kiknek megérkezésére biston számítani lehet. A bál rendezősege körében most folynak javában a konferenciák, a melyeknek határozmányaiából elárulhatunk annyit, hogy a hölgyek sok kedves meglepetésben fognak részesülni, s a bál emlékeül gyönyörű tánczenetet kapnak, melyek a napokban jönnek meg. A talpalá valót alighanem a szabadkai Piros Jónsi bandája fogja szolgáltatni, a ki tudvalevőleg József főherczegnek, de meg egész Bácskaországban is a legkedveltebb cigányja. A bálra a hölgyek is javában készülődnek már, s alighanem fényesenél fényesebb toilettekből lesz alkal-muk gyönyörködni.

— A „Miklós-egylet” által többször hirdetett ruha-kiosztás tegnap délelőtt 10 órakor ment végbe a „Korona”-ban.

As egylet derék elnökének, Lucie Miklónak, valamint az egylet áldozatkész tagjainak busgó fáradozása az alkalommal 33 tanulóknak nyújtott segélyt. Eszen tanuló kösül 11 jár a gör. kel. szerb. 10 az áll. polg. és 10 az israelita hitf. iskolába; 2 pedig valóssinüleg a köss. iskolából való. Vallásra néve 9 róm. kath., 10 más. vall. és 14 gör. kel.

Felöltöztetés után a tanulók — a nagyobb polg. isk. tanulók kisse szegyenkeve — bevonultak a nagyterembe, hol Lusie, elnök, a Geiger család, Kremer F., Szekulesz V. stb. egyleti tag, a szerb hitf. iskola képviselőjében Popovics P. és Popovics B., a polg. iskola részéről Knyaskó igazgató vezérlete alatt Adamovics A., Dold I. és Szukk A. urakból álló tanítótestület, az isr. hitf. iskola képviselőjében Feldheim D. és csekély számú néző kösöség gyült egybe. A hogy a gyermekek a hosszu asztal körül elhelyezkedtek, az egylet busgó titkára egy-egy „tormás-virali” és perecs kíséretében kinek-kinek tis ujdónat új krajczárt osztott ki, majd rövid beszédet intézett a tanulókhöz, melyben felhívta őket, hogy az egylet elnöke iránt érzett hálájoknak éljenzéssel adjanak kifejezést. Majd Szekulesz ur tartott rövid beszédet, melyben az elnök áldozatkész-ségéről emlékezett meg, utána Knyaskó L. igazgató-tanító ur mondott tanítványai nevében köszönetet az egylet elnökének, mire az ünnepély véget ért.

Ohajtjuk, hogy az egylet még sok éven át viruljon s gyakoroljon jótékonyágot szegény iskolás-gyermekekkel.

— Az izraelita nőegylet. A fentisorokkal kapcsolatban vesszük azt az értesítést is, hogy a helybeli izrael. nőegylet több szegény leánygyermekét öltöztetett fel. — Amde ezen egyet oly esendőben gyakorolja a jótékonyt, hogy a ruhakiosztásról bővebb adatokat nem sikerült megszerezniünk.

— A magyar kör estélyei mindig több és több tért hódítanak. Mult szombaton ismét megtelt a kör helyisége nagyszámú intelligens közönséggel, mely élénk tetszéssel hallgatta a műsor minden egyes számát. Az estélyt megnyitotta dr. Klein főrabbi szellemes felolvasásával a reklámról. Igen sokszor elmondott dolgok ismétlésébe kelendő becsátkozunk, ha el akarnók mondani, hogy dr. Klein ezen felolvasása is egyaránt tanuskodó széleskörű olvasottságról, élénk megfigyelő képességről és pessz szellemről. Hogy minden ezekben igazunk van, hadd itéljék meg olvasóink jövő tárcsánkban. Marianovich Szilárdka kisasszony szép, értelemes és mégis lágy hangjával énekelt egy dalt a „Madarász“-ból, majd közkívántra néhány magyar népdalt, melyeket ismét száj, taps jutalmazott meg. Szalay József viharos derűség között olvasta fel egy humoros költeményét, Fischer Aladár nagyon sikerülten szavalta Endrődi „Visszavárlak“ cs. költeményét. Tischler és Borócsy urak igen szépen hegedültek és szongoráltak, Beöthy Imre pedig szokott verve és élénk tetszés mellett szavalt. Egyszóval az estély pompásan sikerült s mi reméljük, hogy a magyar kör a megkezdett uton nem fog megállani.

— Pipiske-bál. Egy édes, szinte mese-szerűen hangzó hír tartja isgatottságban néhány nap óta a város serdülő leánykáját. Nem kisebb dologról van ugyanis szó, mint arról hogy egy ismert, ötletes gavallérbált fog rendezni, még pedig fényes, előkelő rangos bált egyenesen az — ő szá mukra. A kis pipiskék között ez a bübajos hangzó fáma óriási szenzációt keltett és a papák és mamák, a kik kevésbé lelkes rajongói az efféle „Pipiske bál“-oknak, már több huszonnégy óra óta viharos ostromnak vannak kitéve. Előre látható, hogy a pipiskék szívhen szóló könyörgéseitől mindannyian meg fognak lágyulni s a jövő hó 21-én lesz a „Pipiske bál“, melyet Fornszek Béla törvényszéki bíró kiváló ügyességgel rendez és készít elő, egyike lesz a farsang legszebb mulatságainak.

— A gyertyamosiak szegedi konviktusát a napokban meglátogatta Szathmáry György, miniszeri tanácsos. A német gyermekeknek előhaladása a magyar nyelvben, a tápintézet egyszerű, de jó berendezése, különösen a gyermekek egészségügyi viszonyai láthatóan kellemesen lepték meg s a feletti őszinte örömeinek adott kifejezést. Kijelentette azt is, hogy Szegednek ezen missióját a magyarosítás terén, kiváló fontosságúnak tartja; melegen érdeklődött azon mosgalomról, melyről Kratochwill tanulmányi felügyelő értesítette, t. i. hogy nem lehetetlen, miszerint a derék gyertyamosiak ezen fűtáptintésen kívül leányaik részére is óhajtanának hasonló intézetet állítani.

— A „Nagy-beckerekli torna- és vívóegylet“ folyó hó 10-re hirdett közgyűlésén az érvényes határozathozatalhoz megkivánt 14 egyf. tag nem jelent meg, a miért folyó hó 19-re (hétfőre) új közgyűlést hirdetünk, mely az alapszabályok értelmében a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határozni fog. — Mallás János, alelnök; Gockler Lajos, titkár.

— A lokomobil- és cséplőgépkészítők tanfolyama, melyet az állami ipariskolánál a nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszerium évenként rendezni szokott, január hó 2-án nyílik meg, s március hó végeig tart. E tanfolyamon a gép-

mondony (locomobil) és a különböző cséplőgépek szerkezete és kezelése fog taníttatni.

Tanulókul felvétetnek a 18. életévüket betöltött, írni és olvasni tudó önálló lakatosok, kovácsok, s a különböző gépgyárak főbb munkásai, továbbá gazdaszettek, birtokosok, géptulajdonosok. A belépők erkölcsi bizonyítványt tartoznak előmutatni; a nem önálló munkások ezenkívül, ha munkában állanak, a munkaadótól kiállítandó munkabizonyítványt, ha nem állanak munkában, munkakönyvüket tartoznak benyújtani.

A tandíj 5 frt, a mit előzetesen, a beiratkozás alkalmával kell lefizetni.

A beiratások f. évi december 15-től január 2-ig tartanak az intézet helyiségében (Budapest, VIII. Népszínház utca 8 sz.) Vidékiek a tandíj beküldése mellett levélben is iratkozhatnak. A vidékről jövő tanulóknak január 2-ig nem szükséges személyesen megjelenni az intézetben.

— A muzslalak öröme. A muzslatelepen régtől óta húzódó kisedóvoda-ügy ma megoldást nyert. A vallás- és közoktatásügyi miniszter ugyanis értesítette a kir. tanfelügyelőséget, hogy állami jellegű óvodát állít s azt felszereli. Egyben ki is nevezte a kisedóvónót Hochwarter Károlyné szül. Kellner Mária okleveles óvónő személyében, a ki 300 frt fizetést, 120 frt dajkatartást és a kincstártól 10 hold föld haszonélvezetét kapja fizetésül szabad lakáson kiül.

— Ubrik Borbála — Torontálmegyében. Parját ritkítja az emberi érzés elvetemültségeinek az az eset, melyet Szerb-Szent Péterről írnak a „Sz. Napló“-nak. Flech, volt községi pénztáros ugyanis hülye leányával kegyetlen módon bánt el; mindennap megverte a szegény teremtet, azonkívül folytonosan elzárva a tehén istállóban tartotta a tehénnel együtt. Ha panasszkodni mert a gyámoltalan leány az atyja embertelen elbánása miatt, még jobban megverte. Végre a községi bíróságnak tudomására jutott az eset. És csakugyan a szegény leányt az istállóban elzárva, félig meghalva találták föl a legnagyobb rondaság, piszok között. Testét fekhelyek borították és tetvek lepték el. Mikor kiszabadították, a hülye leány pár óra múlva meghalt. Az orvosok konstatálták, hogy az embertelen elbánás, a nyomor okozta a halálát.

— Szeszélyes professzor. Dr. Kovács József egyetemi tanár ellen, ki rendkívül műtői ügyességéről és durvaságáról egyaránt nevezetes, legutóbb egy vidéki beteg ellen alkalmazott durvaságaiért az egyetemen hosszas, sajos tüntetés volt. Egy magát operálni kívánó egyének azt mondta, hogy jobb lenne temetkezési vállalatához fordulni s pofonütötte, azzal a szóval, hogy „ez a magyar narkózis.“ Erre lepereatozták.

— Kivégzés a szomszédságban. A velünk szomszédos kis Szerbiában még ismeretlen az a kultur eszköz, melyen nagy Kozerekünk szokta páciensét a másvilágra liferálni, mert ott a gonosztevőket rövid uton agyonlövik. A belgrádi lapokban dr. Vesnity ottani védő ügyvéd leír egy ily kivégzést s nem talált szavakat annak a vérlátó s barbár kivégzési módnak ostorozására, a mivel az ő védenecét, a macedonai származású Avramovic Vladimirt küldték Abrahám kebelébe. A macedonai feltékenységéből megölte szeretőjét és levágta annak fejét, a miért halálra ítélték a kegyelmi kérvényét a regensok is visszautasították. Avramovic kivégzése a napokban történt meg Belgrádban, a régi török vesztőhelyen, az u. n. „Kara-Burma“-n, a mikor is a delinkvens úgy készült el hosszú utjára, hogy alaposan berugott. Ordított mint valami sakál s egész létániákat recitált azokból a körmönfont mondásokból, mikben a szerb nyelv oly gazdag s melyet magya-

rul káromkodásnak hívnak. A pápa azt tartva, hogy csak az ördögnek van sietős utja, elkésett s annak áldására várt az egész saomorú végrehajtó bizottság. Hogy a dühöngőnek betömjék a száját, adtak neki annyi pálinkát, a mennyit csak lenyelni tudott s megengedték neki, hogy egyik újabb szeretőjével, a kivel a börtönben ismerkedett meg, enyeleghessen az illendőség határai közt. — Végre megérkezett a pápa, a kinek láttára a megtért bűnös oly éktelen dühre lobbant, hogy azt úgy felrugta, hogy az kondignációs süvegével egyetemben hanyatt bukfenccszett. A védő ügyvéd, a ki az épületes jelenetnek szemtanuja volt, reformokat s a halálbüntetés nemének megváltoztatását sürgeti. Mennyivel lélekmelőbb volt ennél Francesconi rablógylkosnak kivégzése Bécsben, a kit előbb Lamezán főügyész, majd pedig a hóhér csókolt homlokra, minek következtében a bécsi nép ajkán megszületett az az incselkedő mondás, hogy — „Csókoljon meg Lamezán!“

— Beszüntetett munkálatok. Orsováról jelentik, hogy a Vaskapu-szabályozás munkáját Juc és Grebennél a kegyetlen idő miatt abba kellett hagyni.

— Disznó a dunnában. Bergzabernben esett meg az a följegyzésre méltó eset. Egy sertéskereskedőnek eltűnt egy tenyészsertése. Kereste mindenfelé, nem találta. Végre nagy keresés után ráakadt. Ott feküdt a hálószobában, az ágyban. Valószínű, hogy a disznó fölfedező utra indult s meglátván az ágyat, sertés-észszel kiokumálta, hogy az ágy heverésére való. Ugy okozkodott, hogy, ha néhány részeg ember disznó módjára pocsolyában heverhet, miért ne heverhetne a disznó emberi ágyban.

— A csecsemők törvénye. Franciaország nevezetes törvényt köszönhet a gyermekvédő egyesület fáradozásának. Törvénybe ígtatták, hogy az egy évesnél fiatalabb állampolgároknak külön orvosi rendelet nélkül bármiféle szilárd ennivalót adni tilos. Eltiltja továbbá a gummi „csucslit“ is. Megemlítjük, hogy a statisztika szerint a 250,000 évenként elhalt francia gyerek közül gondos ápolással 100,000 meg lehetett volna menteni. Ez volt a főargumentum a törvény mellett.

— Végzetes ut. Kollai Pál asombolyai gépész a fagyos idő beálltával hasa akarta szállítani cséplőgépét O-Telekről. A támasfalvi gáton a gép kissé lejtőre került s ő az emeltyűvel akarta feljebb segíteni a gépet. Már fel is emelte néhány ujnyi magasságra, ekkor az emeltyű támpontjából s egy-szersmind a kerék agyáról is lesiklott s a visszasökkenő géptől kapott erejével Kollayt leütötte. Mellét teljesen beuzsata, mind két lábát összetörte. A kórházban állott munkás, s józan embert f. hó 6. temették el a g. h. ev. szertartás szerint. A balesetnél felmerült gyanus körülmények miatt esetleg bírói vizsgálatot indítanak, amennyiben egy tanu bemozdása szerint a gépeket szállító fuvarosok utközben lerészegedtek s állítólag bántalmazták is a gépészt s nem tudni, hogy a baleset nem ily körülmények között történt-e?

— Károly főherceg aforizmái. A legközelebbi napokban jelennek meg Károly főherceg hátrahagyott aforizmái, melyekből már közöltünk néhányat. A kötet legérdekesebb része az, melyben a főherceg a fejedelem kötelességeivel foglalkozik. A főhercegnek az uralkodók kötelességeiről ideális felfogásai voltak. Ti, fejedelmek, szól az uralkodókhöz, jól válasszatok ki azt, a kibe bizalmatokat akarjátok behelyezni, de a kit kiválasztottatok, abban hűséggel bízhatok. Jutalmazzatok és tüntetések ki úgy, mint fejedelmekhez illik, rójatok meg és büntessetek, mint ember és mint barát, jószágon, józanul, komolyan — s akkor jól fogtok uralkodni.“ Az ilyen felfogásoktól eltelve, Károly főherceg szigorúan elítéli azt az ő korában divott szokást, hogy a fejedelmek mindent maguk végeztek el. „Nagy hiba, mondja a főherceg, hogy a fejedelmek nevelésénél csele-

kedetük mintaképeül olyan uralkodókat állítanak elébük, a kik mindent maguk akartak elvégezni s kora reggeltől késő éjjelig íróasztaluk előtt ült. Az a férfi, kire az ügyek legfőbb kezelése van bízva, csakis azt végezze el, a mit más nem tud helyette elvégezni. Az uralkodó eleget tett, ha az elveket megállapítja, s ha a nélkül, hogy az áttekintést elvesziti, kiválasztja a helyes embereket, kikre az ügyek elintézését rábízta. Es az eljárás menti meg legbiztosabban a fejedelmet a tévedésektől. A főherceg asután áttér a fejedelmek ama félelmére, hogy valamelyik kegyenczük uralma alá jutnak. Óva inti a fejedelmeket ettől a félelemtől, mert éppen e félelem következtében jutnak szolgaságba. Es a félelem arra vissz, hogy a fejedelmek kerüljék a tetterős, szellemes embereket s közepszerű emberek önső uralma alá jutnak. Az ilyen közepszerűségek a fejedelmek egy gyöngye pillanatában keresztülvizsnek olyat is, mit a legderékabb miniszter a legnagyobb érvekkel sem bír elérni. „Amannál, mondja a főherceg, nem érezni az igát, emennél pedig felismerik a szellem súlyát, melytől félnek. A történet a példák egész sorozatát adja arra, hogy csakis közepszerű miniszterek tudtak hosszabb ideig uralkodni a fejedelmek alatt. Az uralkodók különben ne csak korlátozott tanácsadóiktól, hanem a környezetükben levő udvaroncoktól is óva kodjanak s ne itéljék meg a világot ezek után az udvaroncok után. Csoda e, kérde a főherceg, ha a világ hatalmasai az embereket megvetik, ha mindig csak a leggyalázatosb helyzetben, csuszó-mászó helyzetben látják őket.“ A főherceg azért azt követeli, hogy „elevenítsék fel az udvari bolondot, kinek jogában állana minden alkalommal az igazat megmondani; de ezt az állást becsületes, szellemes emberekkel kell betölteni.

— A csabai bank fizet. A csabai hirhéd polgári népbank december 22-től fizeti ki a betevők pénzeit és pedig végső kiegyezésül 10 százalékot. Szomorú kriziskindli biz es. Sokan átkok és könyvek között fogják fölvenni. Mint csabai levelezőnk jelenti, a csabai polgárok előtt a takarékpénztár a népszerűtlenség legalacsonyabb fokára süllyedt. Nincs olyan szugori csabai pór, aki megtakarított pénzét még egyszer takarékpénztárban kamatoztassa. Ez a nagy krachnak a nemzetgazdasági veszedelme.

— Nem ember Éjszaka, komor sötétségben és fogvacogató hidegben a csendőrlaktanya előtt mély álomban volt elmerülve. A járó kelők átbolítottak rajta, a szél edább sodorta kucsmáját s belacsibált üstökébe, de a drótos csak hortyogott, olyan boldogan, mint a ki teljesen meg van békülve a világ folyásával. Almat mégis megszavarta egy rendőr.

— Keljen föl. Könnyen megfagy az ember.

Fölbred, fölsóhajt a drótos:

— Nem vagyok ember.

— Hát mi?

— Drótos.

— Román nő az Emkének. Kolozsvári távirat szerint a román születésű Tannenburger Károlyné nagy vagyona jelentékeny részét az Emkének hagyományozta. A nagylelkű hagyományozó temetése t. e. ment végbe. A temetésen jelen volt az Emke igazgatósága és a városnak színe-java. A holttestét Barotra fogják szállítani, hol örök nyugalomra helyezik. A hagyomány annál érdekesebb, mert az Emke tőkéje: román nemzetiségi asszony gyarapította.

— A valuta-reform hyénál. Még meg sincsen az új aranyvaluta s az előre kibocsájtott mutatóvány aranyok is alig mutatják meg fényes ábrázatukat a publikumnak (a nép maga nem látott belőlük egyet sem) s már is megjelentek a tájékozatlan népközét a valuta hyénák. A kik könyvet és ujságot olvasnak, azoknak nagy kinnal már jól el van magyarázva, hogy a korona-érték behozatala a közönséges belső pénzforgalomban nem jelent egyebet, mint a mostani ezüst vagy papirpénz kicserélése egyenlő értékű, de innét túl biztos és állandó koronapénzzel s hogy 1 frtért 2 korona fog járni; ámde hányan nem olvasnak semmit, hányan vannak olyanok, a kik nem értik vagy nem hiszik, a mit olvasnak. A társadalomnak eme, minden-

esetre népesebb osztálya az, a mire a hyénák spekulálnak. Már több ízben kaptunk kérdést: igaz-e, hogy az új pénz 5—10 százalékkal kevesebbet fog érni s nem is késtünk asonnal megmagyarázni, hogy erről szó sincs. Az új pénz senkinek sem fog kárt okozni, sem hasznót csinálni. Mindasáltal most már pozitív alakban lép föl az a hír, hogy a falvakon apró kereskedők, csalárd ügynők s efféle egyének a köznépben azt a hitet terjesztik el, hogy a mostani ezüst forintosok és 25 krajczárosok 5—20 krajczár levonással fognak beváltatni, a mitől ők természetesen ugy szabadítják meg a köznépet, hogy az ezüstöt 3—18 krajczár levonással váltják be papírra. Es ugyan elég kárhatos dolog s tiszta csalás, de mekkora lesz még a csalárdság akkor, ha az új 10 és 20 koronás aranyak forogni kezdenek s a köznép kapkodni fog a rég nem látott aranypénzek után! — Egy Rafnáról (Krássó-Szőrény) vett levélből is látjuk, hogy ott, mint általában Krássó-Szőrényben és bizonyosan másutt is már javában folyik az 5—20 százalékos pénzváltás. Azt hisszük, hogy a hyénák összefogdosztatásán kívül igen egészséges volna, ha a községi előljáráásokat, tanítókat s amennyire lehet a lelkészeket (főképen az oláhokat) föl hívnák, hogy a föld népet vasárnap, mise után, valamely előírandó módon tanítsák ki az új valuta egyszerű titkairól.

— Jövőre is jár az ezüst forintos. A múlt hó közepe táján közöltük, hogy az osztrák pénzügyminiszter a régebbi veretű osztrák ezüst érmekeket (tallér) bevonja s így azok csak f. évi decs. 31-ig fogadhatók el. Mivel ily érmeke Magyarországon is forgalomban vannak, a m. kir. pénzügyminiszter is elrendelte, hogy ezek az állami hivatalokban csak ez év végéig fogadassanak el. A közönség körében, daczára, hogy pontosan közöltük a bevonandó érmeke jogszerűségét, az a hiedelem van elterjedve, hogy az összes ezüst forintosok és negyedforintosok újévtől fogva nem fogadhatók el, vagyis köznyelven szolva nem fognak járni. E hiedelemből kifolyólag a pénzügyintézeteket, kereskedéseket elárasztották ezüst forintosokkal; mindenki igyekezett tudadni e nemű pénzen, mer t. i. a kinek volt. Minden kétség eloszlátása végett újra közöljük, hogy az osztrák pénzügyminiszter rendelete sem érinti a rendez ezüst egy forintosokat és 1/4 forintosokat, mert ezek továbbra is forgalomban maradnak.

Irodalom és művészet.

* A m. kir. Operában szombaton került színre Wagner operája „Az Istenek alkonya“ (Götterdämmerung). A fővárosi sajtó ítélete szerint, az előadás nem állott a nagy művészi feladata magaslatán. Rebicsek karnagy vezényelt s közreműködtek Szilágyi Arabella (Brunhilda), Perotti (Szigfrid), Odry (Günter), Ney (Hagen) sat. Az előadás este 6 órától háromnegyed 11 ig tartott.

* Vidor Pál új népszínműve, az „Apja leánya“, szombaton került színre a népszínházban. A darab nagy sikert aratott, a mi részben a szereplők játékanak is köszönhető. A főbb szerepek a Blaha Lujza, Vidor, Szirmai kezében voltak.

* „Salon des Réfusés.“ A műcsarnok kiállításáról visszautasított képek szalonja megnyitott a Nádor-utcai Európa-szálló nagytermében s 20 krért látható. A sajtó egyhangú véleménye szerint a képek megérdemelték a visszautasítást.

* Új zenemű jelent meg: Thaisz Péter től „Király-hymusz“ czim alatt Táborcsky Nándornemzetiszeneműkereskedőkiadásában. E mű, mely hivatva van a népaján eddig még nem létező magyar király hymnuszt pótolni, igen dallamos és már is igen népszerűvé vált. Ára 1 forint (2 korona). Kapható minden zenemű, könyvkereskedő és kiadónál, Táborcsky Nándor nemzeti zenemű kereskedésében, Budapest, váci-utca 30. szám alatt.

Táviratok.

A képviselőház ülése.

Budapest, december 12. (A „Torontál“ ered. távirata.) A képviselőházban ma a budgetvita megkezdődött. Hegedűs Sándor, a pénzügyi bizottság elnöke a javaslatot elfogadásra ajánlotta, kiemelve, hogy az eddigi budgetvita a deficitnek indokolása körül forogtak, ma azonban a helyzet lényegesen megváltozott.

Ezután Pázmándy Dénes konstatalja, hogy a kulturális nemzeti célokra sokkal kevesebbet áldoz a kormány, mint más államokban. Fölöslegünk csupán nagymérvű, tovább már nem folytatható adóemelésekből tűnik ki. Nem hiszi, hogy Wekerle miniszterelnök megvalósíthatná ígértét a magyar udvartartás illetőleg, mert az udvar jelenleg tarusított viselkedése mást mutat. Felolvass egy levelet, mely szerint egy magyar látogatót a királyi palotából egy lákáj németül utasított ki. Határozati javaslatot nyújt be a törvényjavaslat ellen.

Ezután Hojtsy Pál szól a 48-as párt részéről; kiemeli Wekerle miniszterelnök érdemeit; kinevezését mindenki örömmel fogadta, mindamellett nagy lehangoltság támadt a kabinet megalakításakor. Nem szimpatikus elemeket azért vett be a kormányába, mert a Tisza-klikk követte.

Beszéltek még Fluger Károly kormánypárti, Bujanovics Sándor nemzeti párti képviselők, majd Apponyi Albert gr. került volna sorra, de beszéde az előhadott idő miatt elmaradt.

Ezután Issekutz beszélt.

A lipótvárosi mandátum.

Budapest, decs. 13. (A „Torontál“ ered. távirata.) A Lipótvárosban Robitsek dr. ügyvéd fölépelt nemzeti párti programmal. A függetlenségi párt támogatja.

Szvorényi József halála.

Budapest, december 12. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szvorényi József, a m. tud. akadémia egyik legregibb tagja s kiváló nyelvtudós, ma Egerben elhunyt. Az ősz tudós igazgatója volt az egri kath. főgymnasiumnak s kivált „Magyar ékes szólastan“-járól volt ismeretes, melyet évtizedeken át használtak a hazai középiskolákban.

Megye-bizottsági tagok.

Módos, december 12. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Városunkban, hol a megye-bizottsági tagok választásánál is magas politikát űztek, az ellenzék nagy agitációja daczára, a mai választásnál a kormánypárti Fendler Károlyt száz szavazatnál jóval nagyobb többséggel Arnoltyvits Pál (ellenzéki) ellenében megválasztották megyebizottsági tagnak.

A belügyi államtitkárok.

Budapest, decz. 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint tudvalevő, Andrássy Gyula gróf lesz a belügyminiszterium politikai államtitkára. A másod államtitkári állásra Jósika Samu báró, a kolosi kerület országgyűlési képviselője van kiszemelve. Ezt a kombinációt egy ellenzéki lap megczáfolja, azonban e czáfolat daczára jelenthetjük, hogy Jósika jelöltsége még ma is egészen komoly, mondhatnók: biztos.

A függetlenségi párt értekezlete.

Budapest, december 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) A függetlenségi párt tegnap este tartott értekezletén a jövő évi állami költségvetést általában is elvetette. Ezt a határozatot a ház mai ülésében Pázmány Dénes indokol.

A főszámszék elnöke.

Budapest, december 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Híre jár Rakovszky István jelöltsége elé akadályok merültek, úgy mondják azért, mert Rakovszky szabadkőműves volt. Erre az akadályra való tekintettel, ha ez ugyan akadály, Berzeviczy Albert államtitkár jelöltségét veszik fontolóra.

Az 1895-iki kiállítás.

Budapest, december 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint biztos forrásból értesültünk, az 1895-iki kiállítás elnöke, Lukács Béla kereskedelemügyi miniszter, igazgatója Németh Imre nyugalmazott min. tanácsos és kereskedelmi muzeumi igazgató lesz.

A német katonai javaslat.

Budapest, december 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Berlinből jelentik: A katonai javaslat tárgyalása megindult. A hadügyminiszter bevezetésében olyasmit emlegetett, hogy Németország létfenntartása függ a javaslat elfogadásától.

Emint meggyilkolták.

Budapest, decz. 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból távirják, hogy ott az a hír van elterjedve, hogy Emin basát egész kíséretével meggyilkolták a Stury folyónál.

A Panama-botrány.

Páris, decz 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Reinach báró holttestét tegnap felásták. A vizsgálat eredményét a legnagyobb izgatottsággal várják.

Közgazdaság.

— Egér pusztító bacillus. Egy francia vegyész kitűnő módot talált fel a cserebogár pajorjainak élősdű gombák által való pusztítására. Ma a tudományak egy újabb vívmányát közölhetjük, mely az ideikhez hasonló ssáraz összel nálunk is óriási károkat okozó mezei egereknek hasonló módon való elpusztítására vonatkozik. Löffler-Greifswald tanár ugyanis, bakteriológiai vizsgálatai közben, arra a meggyőződésre jutott, hogy az a bacillus, a melyet ő az egér-tífusz okozójának ismert, a bacillus typhimurium, mesterségesen is tenyésztendő és a mezőgazdaságnak elég mennyiségben bocsátható rendelkezésére a czézből, hogy a mezei egerek pusztításának sikeresen gátat vehessen. A tenyésztett bacillusokat tartalmazó anyag már kapható és használatra való elkészítése a következőleg történik: Egy kávéskanálnyi konyhasót vesszünk egy liter visre s azt felforraltva, ismét kihűlni hagyjuk. E folyadékba kell mintegy kétharmad réssig megőltetni azt a csövet, a melyben a bacillusokat szétküldik, jól felrázni s aztán ismét az előbb leirt és kihűlt folyadékba keverni. Aztán ssáraz fehér kenyert kell egy köbcentiméter nagyságban kockára vágdosni, azokat a folyadékba dobni és pár perces mulva, midőn a folyadék teljesen átjárta, kiszedni. Egy liternyi ily folyadékkal mintegy 1000 kockát lehet teljesen átítani. Az így bacillusokkal átított kenyérkockákat aztán a szántóföldön az egérlukákba kell dugdosni. Nyolcz-tíz nap mulva már számos beteg és döglött egeret lehet a földön találni. — Két hét mulva a lyukakat be kell dugdosni. Ha a még netalán maradt egerek újabb lyukakat nyitnának, azokat is el kell látni bacillus-terhes kenyér kockákkal. A művelet költségei oly csekélyek, hogy az általa elért előny mellett számba sem jöhetnek. E szer a házi egereket is elpusztítja és hasonló modorban alkalmazandó, mint a mezei egerek ellen.

REGÉNY-CSARNOK.**Az emberi fenevad.**

(La bête humaine.)

Regény.

— Irta: Zola Emil. —

HATODIK FEJEZET.

(57-ik folytatás.)

A vonat szép csendesen siklott el a bástyák között, melyeket a katonák két oldalról ásóikkal hánytak. Majd megállt az utasokat felveendő a vasuti őrház előtt.

Flora az ajtóban állt. Ozil és Cabouche odaléptek melléje, míg Misard azon szorgoskodott, hogy a házában tartózkodott urak és hölgyek pénzajándékait összeszedje. Végre tehát itt volt a szabadulás. No de elég soká vártak reá és elég sokat szenvedtek éhség, fáradság és kimerültségtől. Az angol nő majdnem csak úgy vitte mindkét féligalvó leányát, a havrei fiatal ember a szép barna menyecskével egy kupéba szállt, ki egészen odáig volt és teljesen férjére bista magát.

Phasie néni is — kíváncsiságától ösztönözötve — lezállt ágyáról és az ablakhoz lépett. Ő is látni akarta a mi künn történik, fénytelen beesett szemei mereven bámulták a világ minden részéből összetorlódtott ember tömeget, kik mintegy a szél szárnyán jöttek és a szél szárnyán repülnek tova.

Severine utolsónak lépett ki a házból. Arcát Jacques felé fordítva, szívélyesen mosolygott reá, ki messzire előrehajolt, hogy őt egész a kupéig kísérhesse szemével. Flore pedig várt reá és düh forrott benne, midőn szerelmének ezt az átváltozását látta. Hevesen közeledett Ozilhoz, kit pedig eselőtt távol iparkodott magától

tartani, mintha gyűlöletében szükségét érezte volna a férfinak.

A vonatvezető jelt adott, melyre a Lison egy metsző füttyel válaszolt. Azután Jacques elrobogott Rouenig minden akadály nélkül. Epen 6 óra volt, a sötétség a fekete égről teljesen leszállt a fehér földre, de azért egy halvány, vigasztalan derengés látszott a föld felett lebegni és világítá meg félelmesen a barátságtalan vidék légűrét. És ebben a halvány fényben a La Croix de maufraisi mezei lak, homlokán az „Eladó” felirattal, mint egyetlen setét pont a fehér, hó borította vidéken még nyomasztóbb kinézésű volt, mint bármikor.

A vonat éjjeli 10 órakor és 40 perccor érkezett meg a párisi indóházba s ekkor Jacques és Severine ismét a boldogság órái következének be...

Severine elmondotta kedvesének az elnök meggyilkolásának történetét...

A rettenetes elbesszés után Jacques magához ölelte Severinet, ez pedig eszméletét veszítve engedte át magát. Így egymásba, elválhatlanul átolvadva, éltek át az éj óráit. Nem hallatszott egyéb, mint süháló lélekzetük. A kályha tüze kialudott, a levegő lehült. Egy hang sem hallatszott fel a hó által mintegy kibélelt Párisból. Időnként áthallatszott a hírlapárúsító asszonynak nehéz lélegzete.

Jacques eddig karjai között tartotta Severinet s érezte most, hogy engedett valami ellenállhatlan fáradságnak. Az ut, a Misardéknál való hosszas tartózkodás, az éj sord hidege kimerítették erejét. Félálomban, illedelmes gyermek módjára kívánt néki jóéjszakát. A kakuk három órát jelszett.

Még egy óráig engedte balkarján pihenni, a mely csakhamar elszibbadt. Önmaga nem hunyhatta le a szemét, valami titkos erő állandóan felrántatta véle. Többet semmit sem volt képes megkülömböztetni a teljesen éjbe borult szobában; a kályha, a butorok, a falak egyetlen-egy árnyék-tengerbe olvadtak. Meg kellett fordulnia, hogy a merev, álomképhez hasonlóan csillámó ablakokat láthassa. Kinzó fáradsága daczára nevezetes agyműködés tartotta ébredten s szakadatlanul ugyanaaz a gondolat: dagály foglalkoztatta. Valahányszor el kívánt aludni, a kinok újra kezdődtek s ugyane képek támadtak föl előtte s ugyane gondolatai szülemlelének. S a mi mechanikus szabályossággal játszott le előtte, mialatt mereven tekintő s tágra nyíló szemei az árnyakat szerették, az a gyilkosság vala. Mindegyre elébe állott az a maga kínos valóságában. A két tompa ütessel futódott a gégébe, a testet háromszoros, soká tartó vonaglás reszkettette meg, az élet pedig a melegedés egy sugarában szállott el s érezni vélte kezén a piros áramot. A kés huszszor harmincszor csapott alá s reszkettető meg a testet a halálos küzdelem. És az érzés csaknem elviselhetlenné vált, fullasztotta. Önkiveletbe hozta. Oh, bár ő is sujtathatna így, ha elcsittithatná rémitő vágását tudhatná már, hogy az ember ilyenkor mit érezhet! Ha kiélvezhetné e perczeket, a melyek fölérnek az egész élettel.

A midőn e fullasztó érzelmen növekedett, érezte Jacques, hogy Severine sulya gátolja az elalvásában. Lassan elvonta kesét, a nélkül, hogy fölébressztene az alvót. Csakugyan könnyebbéget érzett s már-már elhítte, hogy az álom megérkezett. Mindamellet a láthatlan ujjak ismét felnyitották szempilláit. A sötét háttérben ismét feltűnédentek a gyilkosság véres körvonalai, a kés behatolt a nyakba, a test halálkínban vonaglott. Piros sápor járta át meg át a sötétséget, s a gége aránytalanul nagy nyílása olyannak tűnt fel, mintha baltával ütötték volna. Többet nem is küzdött ellene, a hátára feküdt, mint az erőszakos látomány áldozata. Érezte magában az agyvelő megtisszeresődött munkásságát, az egész pakoló gépezet működését.

(Folytatása következik.)

Felelős szerkesztő: Dr. Brájfer Lajos.
Főmunkatárs: Jurkovics Aladár.

H i r d e t é s e k.

A magyarádi és ménesei bortermelők szövetkezete Aradon

ajánlja

magyarádi fehér, ménesi vörös és különleges faj-borait, valamint méltóságos Atzél Péter ur saját termései borait eredeti, kitűnő minőségben, mérsékelt áron számítva.

Árjegyzékek a képviselőség részéről bérmentve küldetnek.

Raktár és képviselőség Nagy-Becskek és vidékére:

Ifj. Deutsch Józsefnél,
Nagy-Becskek.

Iroda: Patak-féle ház. — Pincze: Schwimmer-féle ház.

Együttal ajánlom kitűnő minőségű pécsi fehér, villányi vörös és hegyi siller boraim nagy raktárát.

(612-46.3)

Ifj. Deutsch József.

Felső gazdasági tanintézetet végzett 30 éves nőtlen r.-kath., ki már több éven át Torontálvármegyében, nagyobb uradalmakban mint

kezelő tiszt

működött és a gazdaság minden ágában, valamint az állattenyésztés és hizlalásban elméletileg és gyakorlatilag kiképezve van, a magyar, német és román nyelvet beszéli, rögtön vagy új évkor hasonló állást elnyerni óhajt.

Ajánlatok „K. A.” czim alatt e lap kiadóhivatalához küldendők. (605—6.3)

Egy jó kézírással bíró

irodai gyakornok

— fizetés mellett — azonnal felvétetik.
Bővebbet a kiadóhivatalban. (584—4)

Richter féle türelmi játékok: Gyötrőszellem, Keresztjáték, Körrejtély, Fejtörő, Pythagoras stb. sokkal mulatságosabbak most, mint az előtt, mert az új füzetek a kettősjátékokra is tartalmaznak feladatokat. Csakis a „Horgony” gyárjeggyel valódiak. Egy darab ára 35 kr.

Ezer meg ezer szülő dícsérőleg elismerte a híres Richter féle

Horgony-Kőépítőszekrények

nagy nevelési értékét, jobb és értékesebb játék nem létezik, sem gyermekek, sem felnőttek számára. Legjobb, és tekintetbe véve a tartósságot

a legolcsóbb karácsonyi ajándék

kis és nagy gyermekeknek. — Reszletesebbet erről, valamint a türelmi játékokról a pompás építményekkel ellátott új árjegyzékben találni, melyet minden szülőnek ajánlhatjuk, hogy kellő időben érdemes játékot választhassanak gyermekeiknek. Ezen könyvecskét alulírt cégtől ingyen és bérmentesen kapható. Mindazon kőépítőszekrények, melyek csomagolásán a „Horgony” gyárjegy hiányzik, közönséges és kiegészítésre hasznavehetetlen utánzatok; onnélfogva mindig kifejezetten csak

Richter féle Horgony-Kőépítőszekrények kérendők és csak azok fogadandók el, mert eddig felülmúlhatatlanok s melyek 35 krtól egészen 5 frtig sőt ezen felül is minden finomabbjátékszerkeszkedésben készletben tartatnak.

Richter F. Ad. és társa

Elő oszt. magy. csász. és kir. szabadalm. kőépítőszekrénygyár
Bécs, I. Nibelungengasse 4.

(675c - 4.3)

50995. szám 1892.

(616—2.2)

Pályázati hirdetmény.

Nagybecskerek r. t. városánál üresedésbe jött egy városi mérnöki 1000 frt, egy városi kórházi gondnoki 500 frt és egy városi irnoki állás 500 frtnyi fizetéssel.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állásokra pályázni szándékoznak, hogy kellőleg felszerelt minőségüket, (és pedig a mérnöki állásra nézve az 1886. 22. tcz. 74. §-a szerint az 1883. I. tcz. 10. §-a értelmében) életkorukat, eddigi szolgálatukat igazoló kérvényeiket f. évi december hó 31-ikeig alantirotnál annál bizonyosabban adják be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak. A választás 1893. évi január hó 5-én d. e. 9 órakor Nagybecskerek városházánál fog megtartatni.

Nagybecskerek, 1892. évi december hó 2-án.

Alisp. hiv. távol:

Dr. Dellimanos,
h. m. főjegyző.

5366. tkvi szám 1892.

(611—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A törökbecsei kir. jbiróság mint tkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az államkincstár végrehajtatónak, Jovánov Pája és Marjánszki Natália hagyatéka (az utóbbi képviselve Donat György által) melenczei lakosok végrehajtást szenvedők elleni 1409 forint 72 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. tiszék kertületében lévő Melencze községi 504. számú tkjvben foglalt 736. hr. és 565. öi. sz. ház és beltelek és 3430-a., 4704., 6020. és 7361. hr. sz. alatt egész urbéri telek negyede 1774 forint kikiáltási árban 1893. évi január hó 23-ik napjának d. e. 10 órakor Melencze községében tartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitzűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alól is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékat készpénzben, vagy az 1881:60 tcz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. évi 60. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt e kir. jbiróság tkvi irattárában és Melencze községelöljáróságánál megtekinthetők.

Kelt Törökbecsén, a kir. járásbíróóság telekkönyvi hatóságánál, 1892. évi szeptember hó 14-én.

J a k a b f f y,
kir. járásbíró.

Árlejtési hirdetmény.

Nagyteremia község iskolaépítő bizottsága egy két-tantermű és két tanítói lakású iskolaház építési munkálatainak külön-külön kiadására az árlejtést 1893. évi január hó 6-án d. e. 10 órakor tartja meg Nagyteremia községébe tanácstermében, a mely határidőig 10 százalék óvadékkal ellátott zárt ajánlatok is elfogadhatók.

Az építkezési tervek, költségvetés és árlejtési feltételek a hivatalos órák alatt a községi irodában megtekinthetők.

Nagyteremia, 1892. évi december hó 6-án.

(619—2.1)

Az iskolaépítő bizottság.